

ภาคผนวก ก

แบบประเมินรูปแบบการพัฒนาชุมชนอยู่ดีมีสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินรูปแบบชุมชนอยู่ดีมีสุข

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ในช่อง () หรือเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา

() มัธยมศึกษา

() อนุปริญญา

() ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว.....คน

5. รายได้.....บาทต่อเดือน

6. รายจ่าย.....บาทต่อเดือน

7. พื้นที่ (ที่นา).....ไร่

8. อาชีพเสริม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ความอยู่ดีมีสุข

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ในช่องทางขวามือของท่าน ช่องละ 1 เครื่องหมาย ตามสภาพความเป็นจริงในครัวเรือนของท่าน

ข้อความ	ความอยู่ดีมีสุข				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการเรียนรู้ที่เหมาะสม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยี					
1. ความสมดุลทางเทคโนโลยี					
1.1 คนในชุมชนมีการใช้เครื่องมือ หรือกรรมวิธีในการประกอบอาชีพทั้งแบบดั้งเดิมและแบบสมัยใหม่อย่างเหมาะสมกับอาชีพและฐานะ
1.2 คนในชุมชนมีการใช้เครื่องมือ หรือกรรมวิธีในการประกอบอาชีพทั้งแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่ที่ประหยัดพลังงานและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
1.3 ครัวเรือนที่มีการใช้เครื่องมือ หรือกรรมวิธีในการประกอบอาชีพที่ใช้ง่าย สะดวก และสมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่ใช้เป็น
2. ความสามารถทางเทคโนโลยี					
2.1 คนในครัวเรือนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องมือประกอบอาชีพแบบดั้งเดิมและแบบสมัยใหม่ร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในหมู่บ้าน
2.2 ชุมชนมีการนำทรัพยากรหรือวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพด้วยตนเองในหมู่บ้าน
3. การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน					
3.1 ชุมชนมีการบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและเป็นแหล่งค้นคว้าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิต
3.2 ชุมชนมีกิจกรรมสืบทอดเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำไปปรับใช้
3.3 ชุมชนมีการนำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์เพื่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
3.4 คนในชุมชนเชิดชูและใช้องค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้านเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการพัฒนา

ข้อคำถาม	ความอยู่ดีมีสุข				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. การจัดการกระบวนการเรียนรู้					
4.1 ชุมชนมีการบริหารจัดการกลุ่มและมีผู้นำจัดการกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน
4.2 ชุมชนมีกระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อการแก้ปัญหา และหาทางออกให้กับคนในชุมชน
4.3 ชุมชนจัดให้มีกิจกรรมในการพบปะ สัมมนาเพื่อการพัฒนาชุมชนและตนเองอย่างต่อเนื่องและพอเพียง
4.4 คนในครัวเรือนมีการเรียนรู้และนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน
4.5 ชุมชนมีการรวบรวมบันทึกความรู้ ง่ายต่อการเผยแพร่ ถ่ายทอดในการเรียนรู้ของคนในชุมชน
4.6 ชุมชนมีศูนย์ข้อมูลชุมชน
4.7 ชุมชนมีศูนย์เรียนรู้หรือบุคคลต้นแบบในการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
5. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้					
5.1 ชุมชนมีการแสวงหาความรู้จากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่นนอกชุมชน
5.2 ชุมชนมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนความรู้ที่พอเพียง
5.3 ชุมชนมีการสร้างเครือข่ายเพื่อการผลิตและถ่ายทอดความรู้ ทักษะ วิธีการประกอบอาชีพหรือเครื่องมือในการประกอบอาชีพกับหมู่บ้านอื่น

ข้อคำถาม	ความอยู่ดีมีสุข				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง					
1. ความสมดุลทางเศรษฐกิจ					
1.1 คริวเรือมีความสามารถในการวางแผนใช้จ่าย การบริหารจัดการหนี้สิน ตามวิถีระเบียบพอเพียง
1.2 คริวเรือมีความสามารถในการลดต้นทุนการผลิต
1.3 คริวเรือมีรายได้พอเพียงสำหรับการดำรงชีวิตของครอบครัวตลอดปี
2. ความสามารถในการพึ่งตนเอง					
2.1 คนในคริวเรือมีการประหยัดและการออมด้วยการเข้ากลุ่มออมทรัพย์หรือฝากเงินธนาคาร
2.2 คริวเรือสามารถผลิตอาหารได้ด้วยตนเองด้วยการปลูกพืชผักเลี้ยงสัตว์มีอาหารพอกินตลอดปี
2.3 คนในคริวเรือมีงานทำตลอดปีอยู่ในท้องถิ่นตนเอง
2.4 คริวเรือสามารถพึ่งตนเองด้านปัจจัยการผลิตและทุน
2.5 คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
3. ความเข้มแข็งการผลิต					
3.1 คริวเรือมีการสร้างและพัฒนาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและปลอดภัยต่อการบริโภค
3.2 ความสามารถในการผลิตและใช้พันธุ์พื้นพันธุ์สัตว์ที่เป็นของชุมชน
3.3 ความเข้มแข็งของกลุ่มทำผลิตภัณฑ์ และการสร้างผลผลิตในชุมชน
3.4 คนในชุมชนมีความสามารถและมีอำนาจการต่อรองในการจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนผลผลิต
3.5 คนในชุมชนมีการสร้างเครือข่ายทางเศรษฐกิจนอกพื้นที่ชุมชนเพื่อจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนผลผลิต

ข้อคำถาม	ความอยู่ดีมีสุข				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ด้านการบริหารจัดการชุมชนที่เข้มแข็ง					
1. ภาวะผู้นำ					
1.1 ชุมชนมีการมอบหมายงาน แบ่งความรับผิดชอบให้ กลุ่มต่างๆ ช่วยกันดูแล
1.2 ชุมชนมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ความสามารถ เข้มแข็ง ซื่อสัตย์และเสียสละ
1.3 ชุมชนมีผู้นำชุมชนที่มีความน่าเชื่อถือศรัทธาและเป็น แบบอย่างที่ดี
1.4 ผู้นำในชุมชนมีความสามัคคีกัน
1.5 ผู้นำชุมชนมีใจเปิดกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และสามารถเชื่อมประสานความเห็นที่แตกต่างได้
2. การมีส่วนร่วมของชุมชน					
2.1 ชุมชนมีการจัดทำแผนชุมชน
2.2 คนในชุมชนมีส่วนร่วมการจัดเวทีประชาคมในการแก้ปัญหา ร่วมกัน
2.3 คนในชุมชนมีการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะโดยสมัครใจ และพร้อมเพรียง
2.4 คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
2.5 คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบแผนงาน งบประมาณ และความโปร่งใสการบริหารงานของ อปท.
2.6 คนในชุมชนเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชนและเข้าร่วมกิจกรรม การพัฒนาของกลุ่ม/องค์กรที่ชุมชนจัดตั้งขึ้นของสมาชิก
3. การพึ่งตนเองของชุมชน					
3.1 ชุมชนมีกฎระเบียบการรักษาความสงบเรียบร้อยที่ กำหนดขึ้นเองโดยชุมชน
3.2 ชุมชนมีกระบวนการแผนและการทำงานเชื่อมโยงกันกับ อบต. หรือเทศบาล
3.3 โครงการพัฒนาชุมชนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเอง หรือชุมชนทำเอง

ข้อคำถาม	ความอยู่ดีมีสุข				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.4 ชุมชนมีประสบการณ์การแก้ไขปัญหของชุมชน โดยไม่ต้องพึ่งพภายนอก
3.5 การได้รับและระดมงบประมาณเพื่อเป็นกองทุนสงเคราะห์ กลุ่มคือย โอกาส
3.6 ความสามารถในการแสวงหาและระดมงบประมาณ เพื่อการพัฒนาตามแผนของชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

โครงร่างหลักสูตร แบบประเมินโครงร่างและความสอดคล้องของหลักสูตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมตามโครงการพัฒนาชุมชนอยู่ดีมีสุข

เพื่อฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย โดยมีองค์ประกอบโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

สภาพปัญหา จากปัญหาและความต้องการของชุมชนบ้านคอนมัน พบว่า มีปัญหาอยู่หลายด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ด้านเศรษฐกิจและด้านการบริหาร การจัดการชุมชน ซึ่งชุมชนมีความต้องการที่จะพัฒนาชุมชนของตนเองให้พ้นจากปัญหาเหล่านี้ไปสู่ความอยู่ดีมีสุข หลักสูตรนี้จะเป็นแนวทางในการสร้างความรู้ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ พฤติกรรม และมีความสามารถที่จะนำชุมชนไปสู่ความอยู่ดีมีสุขได้ ผู้วิจัยจึงได้ร่วมกับชุมชนและภาคีเครือข่ายจัดทำหลักสูตรนี้ขึ้น

หลักการ หลักสูตรเพื่อส่งเสริมชุมชนอยู่ดีมีสุขนี้เป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

1. เป็นหลักสูตรชุดความรู้ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้ชุมชนอยู่ดีมีสุข สามารถปรับใช้กับชุมชนบ้านคอนมัน
2. เป็นหลักสูตรชุดความรู้ที่มีความสอดคล้องกับปัญหา และความต้องการที่จะส่งเสริมชุมชนให้อยู่ดีมีสุขบ้านคอนมัน
3. เป็นหลักสูตรชุดความรู้ที่มุ่งการจัดการกิจกรรมการพัฒนาผู้เข้ารับการฝึกอบรม
4. เป็นหลักสูตรชุดความรู้ที่นำรูปแบบการเรียนรู้ โดยเน้นกิจกรรมการปฏิบัติ ตามรูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ชุมชนบ้านคอนมัน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เข้ารับการฝึกอบรม ตามหลักสูตรนี้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะเจตคติ มีพฤติกรรมและมีความสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติได้จริงในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหา เนื้อหาของหลักสูตรชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมชุมชนอยู่ดีมีสุข จำนวน 16 ชุด ดังนี้

1. การเพาะความคิด
2. การปรับภูมิทัศน์
3. การทำปุ๋ยชีวภาพ
4. การปลูกพืชผักปลอดสารพิษ
5. การเลี้ยงหมู
6. การเลี้ยงไก่พื้นเมือง

7. การเลี้ยงไก่พันธุ์สามสายเลือด
8. การเลี้ยงไก่วง
9. การเลี้ยงเป็ดเทศ
10. การเลี้ยงวัว
11. การเลี้ยงจิ้งหรีด
12. การทำเกษตรอินทรีย์
13. การเลี้ยงปลาอุก
14. การเลี้ยงกบ
15. การเพาะเห็ดนางฟ้า
16. การเพาะเห็ดขอนขาว

กิจกรรม

1. การนำเข้าสู่เนื้อหาของหลักสูตร โดยกิจกรรมสร้างความคุ้นเคย ลดความเคร่งเครียด สร้างความผ่อนคลายและสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีความพร้อมที่จะรับความรู้ และเจตคติเกี่ยวกับชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมชุมชนอยู่ดีมีสุข

2. การทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนการอบรม โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้
3. การดำเนินการฝึกอบรม ให้รูปแบบการบรรยายและการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมทุกขั้นตอนกับสมาชิกทุกกลุ่ม และมีการประเมิน โดยการสังเกต และการสัมภาษณ์และแบบประเมินความพึงพอใจ

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

1. ชั้นรับความรู้หลักการและทฤษฎีจากวิทยากร
2. ชั้นนำประสบการณ์ของตนเองออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งประสบการณ์
3. ชั้นสังเกตอย่างไตร่ตรองหรือคิดทบทวน ผู้เข้าฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นของตนเองแลกเปลี่ยนกับสมาชิกกลุ่มอื่น
4. ชั้นความคิดรวบยอด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด ซึ่งจะส่งผลต่อการเปลี่ยนเจตคติและเรียนรู้ทักษะต่างๆ
5. ชั้นประยุกต์แนวความคิด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ทดลองใช้ความคิดรวบยอดหรือสร้างความคิดรวบยอดในรูปแบบต่างๆ เป็นความสำเร็จของการเรียนรู้

6. การทดสอบหลังการฝึกอบรม ใช้แบบทดสอบความรู้และแบบวัดเจตคติ เกี่ยวกับความรู้ชุดความรู้เพื่อส่งเสริมชุมชนอยู่ดีมีสุขว่ามีความรู้และเจตคติที่ดีเพิ่มมากขึ้น น้อย เพียงใด

การวัดและประเมินผล การวัดและการประเมินผลการฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านเจตคติ และด้านทักษะ

1. การวัดความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทั้ง 16 กิจกรรม
 2. ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 16 กิจกรรม ใช้แบบสังเกตทักษะการทำ กิจกรรม การอบรม

3. ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมใช้ แบบประเมินผลการจัดฝึกอบรมหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินโครงสร้างและความสอดคล้องของหลักสูตร

แบบประเมินฉบับนี้ เป็นแบบประเมินโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง กระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข โดยมีวัตถุประสงค์ให้ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญได้ พิจารณาความเหมาะสม และความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร และเขียนข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงต่อไป

แบบประเมินมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตร

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าองค์ประกอบของหลักสูตรในส่วนต่างๆ ต่อไปนี้ มีความเหมาะสมมาก น้อย เพียงใด แลทำเครื่องหมาย / ลงในช่องสี่เหลี่ยม ตามระดับความเหมาะสม

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	หลักการของหลักสูตรในการนำไปปฏิบัติจริง						
2	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับผู้นำองค์กรกิจกรรม						
3	เนื้อหาของหลักสูตรในการนำไปใช้ฝึกอบรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย						
4	เนื้อหาของหลักสูตรในการนำไปปฏิบัติจริง						
5	หัวข้อวิชาฝึกอบรมเหมาะสมกับขอบข่ายของหลักสูตร						
6	การกำหนดเนื้อหาในแต่ละหัวข้อวิชา						
7	การเรียงลำดับเนื้อหาในแต่ละหัวข้อวิชา						

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่า องค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรมีความสอดคล้องมากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย / ลงในช่องสี่เหลี่ยม ตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1	สภาพปัญหาของหลักสูตรกับหลักการของหลักสูตร			
2	สภาพปัญหาของหลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
3	สภาพปัญหาของหลักสูตรกับเนื้อหาของหลักสูตร			
4	สภาพปัญหาของหลักสูตรกับหัวข้อวิชาฝึกอบรม			
5	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ในแต่ละหัวข้อวิชาฝึกอบรม			
6	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับเนื้อหาของหลักสูตร			
7	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับหัวข้อวิชาฝึกอบรม			
8	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมกับเนื้อหาในหัวข้อวิชา ฝึกอบรม			
9	เนื้อหาวิชาฝึกอบรมกับหัวข้อวิชาฝึกอบรม			
10	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในหัวข้อวิชาฝึกอบรมกับ กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม			
11	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในหัวข้อวิชาฝึกอบรมกับสื่อ			
12	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในหัวข้อวิชาฝึกอบรมกับการ ประเมินผล			
13	เนื้อหาในหัวข้อวิชาฝึกอบรมกับสื่อ			
14	เนื้อหาในหัวข้อวิชาฝึกอบรมกับการประเมินผล			
15	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรมในหัวข้อวิชาฝึกอบรมกับสื่อ			
16	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรมในหัวข้อวิชาฝึกอบรมกับการ ประเมินผล			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ตารางภาคผนวกที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร (n = 5)

ข้อ	ข้อความ	M	SD	ระดับความเหมาะสม
1	หลักการของหลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	3.78	0.44	มาก
2	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการส่งเสริมชุมชน อยู่ดีมีสุข	3.78 3.89	0.44 0.60	มาก มาก
3	เนื้อหาของหลักสูตรในการนำไปใช้ฝึกอบรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	3.78 3.89	0.67 0.60	มาก มาก
4	เนื้อหาของหลักสูตรในการนำไปปฏิบัติจริง	3.78	0.67	มาก
5	หัวข้อวิชาฝึกอบรมเหมาะสมกับขอบข่ายของ หลักสูตร	3.89	0.60	มาก
6	การกำหนดเนื้อหาในแต่ละหัวข้อวิชา	3.78	0.67	มาก
7	การเรียงลำดับเนื้อหาแต่ละหัวข้อวิชา	7.00	0.50	มาก
8	การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในแต่ละหัวข้อวิชา	3.78	0.44	มาก
9	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรมในแต่ละหัวข้อวิชา	4.00	0.50	มาก
10	สื่อการเรียนกับเนื้อหาในแต่ละหัวข้อวิชา	3.89	0.33	มาก
11	สื่อการเรียนที่จะนำไปใช้ในการเสริมสร้างความรู้	3.89	0.33	มาก
12	วิธีการประเมินผลในแต่ละหัวข้อวิชา	3.89	0.60	มาก
13	ระยะเวลาในการฝึกอบรม	3.89	0.60	มาก
	โดยรวม	4.06	0.81	มาก

ตารางภาคผนวกที่ 2 คำนีความสอดคล้องของ โครงร่างหลักสูตรตามความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญ (n = 5)

ข้อ	โครงร่างหลักสูตร	ค่านี ความสอดคล้อง	ความหมาย
1	สภาพปัญหาของหลักสูตรกับหลักการของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
2	สภาพปัญหาของหลักสูตรกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
3	สภาพปัญหาของหลักสูตรกับเนื้อหาของหลักสูตร	1.00	สอดคล้อง
4	สภาพปัญหาของหลักสูตรกับหัวข้อวิชาฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
5	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมในแต่ละหัวข้อวิชาฝึกอบรม	0.80	สอดคล้อง
6	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับเนื้อหาของหลักสูตร	0.80	สอดคล้อง
7	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรกับหัวข้อวิชาฝึกอบรม	0.80	สอดคล้อง
8	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมกับเนื้อหาในหัวข้อวิชา ฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
9	เนื้อหาวิชาฝึกอบรมกับหัวข้อวิชาฝึกอบรม	0.80	สอดคล้อง
10	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในหัวข้อวิชาฝึกอบรม กับกิจกรรมและวิธีการฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง
11	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในหัวข้อวิชาฝึก	0.80	สอดคล้อง
12	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในหัวข้อวิชา กับการประเมินผล	0.80	สอดคล้อง
13	เนื้อหาในหัวข้อวิชาฝึกอบรมกับสื่อ	1.00	สอดคล้อง
14	เนื้อหาในหัวข้อวิชาฝึกอบรมกับการประเมินผล	0.80	สอดคล้อง
15	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรมในหัวข้อวิชาฝึก	0.80	สอดคล้อง
16	กิจกรรมและวิธีการฝึกอบรมในหัวข้อวิชา กับการประเมินผล	0.80	สอดคล้อง

ภาคผนวก ค

การหาคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 3 คำอำนาจจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับแบบประเมิน
รูปแบบการพัฒนาชุมชนอยู่ดีมีสุข

ข้อคำถาม	คำอำนาจ จำแนกรายชื่อ
ด้านการเรียนรู้ที่เหมาะสม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยี	
1. ความสมดุลทางเทคโนโลยี	
1.1 คนในชุมชนมีการใช้เครื่องมือ หรือกรรมวิธีในการประกอบอาชีพทั้งแบบดั้งเดิมและแบบสมัยใหม่อย่างเหมาะสมกับอาชีพและฐานะ	.62
1.2 คนในชุมชนมีการใช้เครื่องมือ หรือกรรมวิธีในการประกอบอาชีพทั้งแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่ที่ประหยัดพลังงานและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	.59
1.3 คราวเรือนที่มีการใช้เครื่องมือ หรือกรรมวิธีในการประกอบอาชีพที่ใช้ง่าย สะดวก และสมาชิกในครัวเรือนส่วนใหญ่ใช้เป็น	.60
2. ความสามารถทางเทคโนโลยี	
2.1 คนในครัวเรือนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องมือประกอบอาชีพแบบดั้งเดิมและแบบสมัยใหม่ร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในหมู่บ้าน	.48
2.2 ชุมชนมีการนำทรัพยากรหรือวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพด้วยตนเองในหมู่บ้าน	.62
3. การใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน	
3.1 ชุมชนมีการบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและเป็นแหล่งค้นคว้าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิต	.59
3.2 ชุมชนมีกิจกรรมสืบทอดเผยแพร์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำไปปรับใช้	.51
3.3 ชุมชนมีการนำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์เพื่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิต การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	.38

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจ จำแนกรายข้อ
3.4 คนในชุมชนเชิดชูและใช้องค์ความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการพัฒนา	.64
4. การจัดกระบวนการเรียนรู้	
4.1 ชุมชนมีการบริหารจัดการกลุ่มและมีผู้นำจัดกระบวนการเรียนรู้ ของชุมชน	.34
4.2 ชุมชนมีกระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อการแก้ปัญหา และหาทางออกให้กับคนในชุมชน	.55
4.3 ชุมชนจัดให้มีกิจกรรมในการพบปะ สัมมนาเพื่อการพัฒนา ชุมชนและตนเองอย่างต่อเนื่องและพอเพียง	.69
4.4 คนในครัวเรือนมีการเรียนรู้และนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ในชีวิตประจำวัน	.87
4.5 ชุมชนมีการรวบรวมบันทึกความรู้ ง่ายต่อการเผยแพร่ ถ่ายทอด ในการเรียนรู้ของคนในชุมชน	.65
4.6 ชุมชนมีศูนย์ข้อมูลชุมชน	.36
4.7 ชุมชนมีศูนย์เรียนรู้หรือบุคคลต้นแบบในการเรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	.49
5. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	
5.1 ชุมชนมีการแสวงหาความรู้จากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล อื่นนอกชุมชน	.47
5.2 ชุมชนมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนความรู้ที่พอเพียง	.64
5.3 ชุมชนมีการสร้างเครือข่ายเพื่อการผลิตและถ่ายทอดความรู้ ทักษะ วิธีการประกอบอาชีพหรือเครื่องมือในการประกอบอาชีพ กับหมู่บ้านอื่น	.39
ด้านเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็ง	
1. ความสมดุลทางเศรษฐกิจ	
1.1 ครัวเรือนมีความสามารถในการวางแผนใช้จ่าย การบริหาร จัดการหนี้สิน ตามวิถีระเบียบพอเพียง	.30

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจ จำแนกรายข้อ
1.2 คราวเรือนมีความสามารถในการลดต้นทุนการผลิต	.54
1.3 คราวเรือนมีรายได้พอเพียงสำหรับการดำรงชีวิตของครอบครัวตลอดปี	.36
2. ความสามารถในการพึ่งตนเอง	
2.1 คนในครัวเรือนมีการประหยัดและการออมด้วยการเข้ากลุ่มออมทรัพย์หรือฝากเงินธนาคาร	.66
2.2 คราวเรือนสามารถผลิตอาหารได้ด้วยตนเองด้วยการปลูกพืชผักเลี้ยงสัตว์มีอาหารพอกินตลอดปี	.69
2.3 คนในครัวเรือนมีงานทำตลอดปีอยู่ในท้องถิ่นตนเอง	.54
2.4 คราวเรือนสามารถพึ่งตนเองด้านปัจจัยการผลิตและทุน	.76
2.5 คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	.55
3. ความเข้มแข็งการผลิต	
3.1 คราวเรือนมีการสร้างและพัฒนาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและปลอดภัยต่อการบริโภค	.85
3.2 ความสามารถในการผลิตและใช้พันธุ์พื้นพันธุ์สัตว์ที่เป็นของชุมชน	.50
3.3 ความเข้มแข็งของกลุ่มทำผลิตภัณฑ์ และการสร้างผลผลิตในชุมชน	.70
3.4 คนในชุมชนมีความสามารถและมีอำนาจการต่อรองในการจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนผลผลิต	.38
3.5 คนในชุมชนมีการสร้างเครือข่ายทางเศรษฐกิจนอกพื้นที่ชุมชนเพื่อจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนผลผลิต	.80
ด้านการบริหารจัดการชุมชนที่เข้มแข็ง	
1. ภาวะผู้นำ	
1.1 ชุมชนมีการมอบหมายงาน แบ่งความรับผิดชอบให้กลุ่มต่าง ๆ ช่วยกันดูแล	.62
1.2 ชุมชนมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ความสามารถ	

ข้อคำถาม	ค่าอำนาจ จำแนกรายข้อ
เข้มแข็ง ชื่อสัตว์และเสียสละ	.78
1.3 ชุมชนมีผู้นำชุมชนที่มีความน่าเชื่อถือศรัทธาและเป็นแบบอย่างที่ดี	.56
1.4 ผู้นำในชุมชนมีความสามัคคีกัน	.47
1.5 ผู้นำชุมชนมีใจเปิดกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และสามารถเชื่อมประสานความเห็นที่แตกต่างได้	.66
2. การมีส่วนร่วมของชุมชน	
2.1 ชุมชนมีการจัดทำแผนชุมชน	.50
2.2 คนในชุมชนมีส่วนร่วมการจัดเวทีประชาคมในการแก้ปัญหา ร่วมกัน	.34
2.3 คนในชุมชนมีการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะ โดยสมัครใจ และพร้อมเพรียง	.60
2.4 คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	.33
2.5 คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบแผนงาน งบประมาณ และความโปร่งใสการบริหารงานของ อปท.	.54
2.6 คนในชุมชนเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชนและเข้าร่วมกิจกรรม การพัฒนาของกลุ่ม/องค์กรที่ชุมชนจัดตั้งขึ้นของสมาชิก	.80
3. การพึ่งตนเองของชุมชน	
3.1 ชุมชนมีกฎระเบียบการรักษาความสงบเรียบร้อยที่ กำหนดขึ้นเองโดยชุมชน	.60
3.2 ชุมชนมีกระบวนการแผนและการทำงานเชื่อมโยงกันกับ อบต. หรือเทศบาล	.32
3.3 โครงการพัฒนาชุมชนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเอง หรือชุมชนทำเอง	.65
3.4 ชุมชนมีประสบการณ์การแก้ไขปัญหาของชุมชน โดยไม่ต้อง พึ่งพาทภายนอก	.47

ชื่อคำถาม	ค่าอำนาจ จำแนกรายข้อ
3.5 การได้รับและระดมงบประมาณเพื่อเป็นกองทุนสงเคราะห์ กลุ่มด้อยโอกาส	.59
3.6 ความสามารถในการแสวงหาและระดมงบประมาณ เพื่อการพัฒนาตามแผนของชุมชน	.67

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ง
ผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตร

1. รศ.ดร.สุทธิพงษ์ หกสุวรรณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ดร.สมยงค์ แก้วสุพรรณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น
3. ดร.เสฐียรพงษ์ ศิวินา สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก จ

ตารางฝึกอบรมตามหลักสูตรรูปแบบการพัฒนาชุมชนอยู่ดีมีสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 4 ตารางฝึกอบรมตามหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข บ้านดอนมัน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ระหว่างวันที่ 14 พฤษภาคม 2553 ถึง 28 สิงหาคม 2553

ว/ด/ป	08.30-09.00 น.	10.00-11.00	11.00-12.00	12.00-13.00	13.00-14.00 น.	14.00-15.00 น.	15.00-16.00 น.
14 พ.ค.53	ลงทะเบียน	พิธีเปิด	การเพาะความคิด	พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
21 พ.ค.53	ลงทะเบียน	การปรับภูมิทัศน์ชุมชน		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
27 พ.ค.53	ลงทะเบียน	การทำป้ายชีวภาพ		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
4 มิ.ย.53	ลงทะเบียน	การปลูกผักปลอดสารพิษ		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
11 มิ.ย.53	ลงทะเบียน	การเลี้ยงหมูหลุม		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
18 มิ.ย.53	ลงทะเบียน	การเลี้ยงไก่พื้นเมือง		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
25 มิ.ย.53	ลงทะเบียน	การเลี้ยงไก่สามสายเลือด		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
29 มิ.ย.53	ลงทะเบียน	การเลี้ยงไก่วง		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
2 ก.ค.53	ลงทะเบียน	การเลี้ยงเป็ดเทศ		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
9 ก.ค.53	ลงทะเบียน	การเลี้ยงวัว		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
16 ก.ค.53	ลงทะเบียน	การเลี้ยงจิ้งหรีด		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
23 ก.ค.53	ลงทะเบียน	การทำเกษตรอินทรีย์		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
30 ก.ค.53	ลงทะเบียน	การเลี้ยงปลาตก		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
6 ส.ค.53	ลงทะเบียน	การเลี้ยงกบ		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
13 ส.ค.53	ลงทะเบียน	การเพาะเห็ดทางฟ้า		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน
27 ส.ค.53	ลงทะเบียน	การเพาะเห็ดขอนขาว		พักเที่ยง	อภิปรายกลุ่ม/จัดแผนกิจกรรม	นำเสนอ	สรุป/มอบหมายงาน

ภาคผนวก ฉ
เกียรติประวัติของหมู่บ้านดอนมัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพภาคผนวกที่ 1

รางวัลผลงานประเภทที่ 1 : การจัดกิจกรรมเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูใน
การประกวดผลงานอาสาสมัครคุมประพฤติ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2552 จากกรมคุมประพฤติ

ภาพภาคผนวกที่ 2 รางวัลชนะเลิศ ระดับภาค (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ประเภทที่ 5
 ชุมชนที่ได้รับความรู้จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและนำไปใช้
 ได้ผลดีเยี่ยม ในการประกวดผลงาน ชีววิถีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
 ประจำปี 2552

ภาพภาคผนวกที่ 3 ใบรับรองการเป็นบ้านกึ่งวิถี กรมคุมประพฤติ

ภาพภาคผนวกที่ 4 ภาพรับรางวัลกำนัน ผู้ใหญ่บ้านยอดเยี่ยม ประจำปี 2549

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพภาคผนวกที่ 5 รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 1 โครงการเพชรน้ำหนึ่งพึ่งตนเอง
แบบเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี พ.ศ. 2552

ภาพภาคผนวกที่ 6 รางวัลชนะเลิศการประกวดศูนย์เรียนรู้กฎหมายชุมชนระดับประเทศ ประจำปีบัญชี 2552

ภาพภาคผนวกที่ 6 รางวัลชนะเลิศการประกวดศูนย์เรียนรู้กฎหมายชุมชนระดับประเทศ ประจำปีบัญชี 2552

ภาพภาคผนวกที่ 7 รางวัลชนะเลิศการประกวดสุนทรียะการศึกษาระดับภาค
ฝ่ายกิจการ สาขา 3 ประจำปีบัญชี 2551

ภาพภาคผนวกที่ 8 ประกาศเกียรติคุณชุมชนที่มีการบริหารจัดการยอดเยี่ยม แห่งปี 2550

ภาพภาคผนวกที่ 9 รางวัลชนะเลิศการประกวดเกษตรกรรมฟาร์มต้นแบบเลี้ยงไก่พื้นเมือง
 ดีเด่น ระดับจังหวัดภายใต้โครงการพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและ
 การจัดการที่ลดความเสี่ยงต่อโรคไข้หวัดนกและโรคระบาดอื่นๆ
 ในไก่พื้นเมือง ปีงบประมาณ 2551

ภาพภาคผนวกที่ 10 รางวัลอาสาสมัครสาธารณสุขดีเด่น ระดับจังหวัด ปี 2549 สาขาพัฒนาสังคม

ภาพภาคผนวกที่ 11 รางวัลชุมชนหรือหมู่บ้านประชาธิปไตยตัวอย่าง ประจำปี 2551

ภาพภาคผนวกที่ 12 รางวัลสังคมแห่งการเรียนรู้ต้นแบบ รุ่นที่ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพภาคผนวกที่ 13 รางวัลครูการศึกษาออกโรงเรียนดีเด่น

ภาพภาคผนวกที่ 14 รางวัลตำบล/ชุมชนแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตดีเด่น

ภาพภาคผนวกที่ 15 รางวัลศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ดีเด่น

ภาพภาคผนวกที่ 16 รางวัลพระราชทาน หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ช

โครงการคืนความรู้สู่ชุมชน เรื่อง รูปแบบการพัฒนาชุมชนอยู่ดีมีสุข
กรณีศึกษา : บ้านดอนมัน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการคืนความรู้สู่ชุมชน

เรื่อง การพัฒนาชุมชนอยู่ดีมีสุข บ้านคอนมัน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมาและความสำคัญ

การพัฒนาชุมชนอยู่ดีมีสุข บ้านคอนมัน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ร่วมดำเนินการกับชุมชนและหน่วยงานภาคีเครือข่าย ตามขั้นตอนที่กำหนดเอาไว้จนทำให้ชุมชนอยู่ดีมีสุขในระดับหนึ่งแล้วผลที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้มีทั้งสิ่งที่เป็นประโยชน์กับกลุ่มเป้าหมาย มีหลายอย่างที่ไม่ได้และมีข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาซึ่งเห็นสมควรให้กลุ่มเป้าหมาย หน่วยงานเครือข่ายและผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมถอดบทเรียน เพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้คืนสู่ชุมชนและเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายหน่วยงานเครือข่ายและชุมชนเครือข่ายร่วมกันถอดบทเรียน เพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้คืนสู่ชุมชน บ้านคอนมันและเป็นแนวทางการพัฒนาของชุมชนเครือข่ายอื่นๆต่อไป

เป้าหมาย

ให้กลุ่มเป้าหมายได้องค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัยนำไป ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาต่อไป

ระยะเวลาการดำเนินการ

การคืนความรู้สู่ชุมชนดำเนินการในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2553

สถานที่ดำเนินการ

โรงเพาะความกิดบ้านคอนมัน ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

วิธีการและขั้นตอนการดำเนินการ

1. ประชุมปรึกษาเพื่อจัดทำโครงการ
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
3. ประชุมคณะกรรมการเพื่อชี้แจงวางแผน และมอบหมายภารกิจ
4. คณะกรรมการเตรียมการคืนความรู้
5. ดำเนินการ
6. ประเมินผลการดำเนินการ
7. รายงานผลการดำเนินการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. ผู้วิจัย
2. กลุ่มเป้าหมายในชุมชนบ้านคอนมัน
3. ผู้นำชุมชนเครือข่าย
4. หน่วยงานเครือข่าย

งบประมาณ

งบประมาณการจากผู้วิจัยและชุมชนบ้านคอนมัน ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม

เครือข่าย

1. ผู้นำชุมชนเครือข่าย 15 คน
2. ปราชญ์ชาวบ้าน 3 คน
3. ผศ.ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. ดร.เสถียรพงษ์ ศิรินา ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านน้ำอ้อม จังหวัดร้อยเอ็ด
5. ดร.สมพงษ์ แก้วสุพรรณ อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น
6. ดร.อวยชัย วัฒนา

การประเมินผล

1. แบบสังเกตและสัมภาษณ์
2. แบบประเมิน โครงการและความพึงพอใจ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้องค์ความรู้ในการพัฒนาชุมชนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนอื่นต่อไป

กำหนดการคืนความรู้สู่ชุมชน

เรื่อง การพัฒนาชุมชนอยู่ดีมีสุข บ้านคอนมัน ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย

จังหวัดมหาสารคาม

วันที่ 11 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553

- 08.30 - 09.00 น. ผู้เข้าร่วมโครงการรายงานตัว
- 09.00 - 10.00 น. พิธีเปิด
- ประธานดำเนินการกล่าวรายงานการคืนความรู้สู่ชุมชน ต่อประธาน
 - ประธานในพิธีเปิดกล่าวเปิดและบรรยายพิเศษเรื่องการคืนความรู้สู่ชุมชน
- 10.00 - 10.10 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 10.10 - 12.00 น. กิจกรรมการคืนความรู้สู่ชุมชน
- หัวหน้าครอบครัวกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยได้ถอดองค์ความรู้ในการพัฒนา
 - ประชาชนชาวบ้านได้ถอดบทเรียนในการพัฒนาในชุมชนของตนเอง
- 12.00 - 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 16.30 น. หน่วยงานภาคีเครือข่ายร่วมกันถอดบทเรียน วิเคราะห์ สังเคราะห์
 เอาจองค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนา
- อาจารย์ที่มาร่วมกิจกรรม ร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ในการแก้ปัญหา
 - อาจารย์ที่มาร่วมกิจกรรม
 - สรุปคืนความรู้สู่ชุมชน
 - ปิดการคืนความรู้

รายงานการคืนความรู้สู่ชุมชน
บ้านดอนมัน ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

การคืนความรู้สู่ชุมชน ของหัวหน้าครอบครัว คณะกรรมการหมู่บ้านดอนมัน ร่วมกับ
ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชนเครือข่าย และผู้เชี่ยวชาญได้ถอดองค์ความรู้ ดังนี้

1. การที่ผู้วิจัยชุมชนและหน่วยงานภาคีเครือข่ายได้ร่วมกันศึกษาชุมชนทำให้ทราบถึง
สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ที่แท้จริงซึ่งนำไปสู่การวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้ได้
ปัญหาที่แท้จริง และเป็นไปตามวิถีชีวิตการเรียนรู้เทคโนโลยีและภูมิปัญญา ด้านเศรษฐกิจชุมชน
และการบริหารจัดการชุมชน โดยเชื่อมโยงปัญหาแบบบูรณาการ

2. การที่ผู้วิจัยชุมชนและหน่วยงานเครือข่ายจะออกแบบในการพัฒนา มีความ
จำเป็นต้องนำเอาสภาพปัญหา ความต้องการที่วิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วนออกแบบ
การพัฒนาในรูปแบบการมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดผล
ประเมินผล การถอดบทเรียนการนำบทเรียนและองค์ความรู้สู่การปรับปรุงและพัฒนาอย่างเป็นพล
วัตร โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้การปฏิบัติจริง แก้ไขปัญหาใช้ประโยชน์ได้จริง

3. การนำเอารูปแบบการเรียนรู้ที่ได้ร่วมกันออกแบบไปใช้ในการพัฒนา มีความ
เหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีชีวิตปฏิบัติได้ แก้ปัญหาได้และเกิดประโยชน์จริงจนทำเอามวลชน
และตัวบ่งชี้ของหน่วยงานต่างเข้าไปวัดและประเมินผล ผ่านเกณฑ์ทุกเกณฑ์ของทุกหน่วยงาน
สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของชุมชนอยู่ดีมีสุข

สิ่งที่นักวิจัยชุมชนและเครือข่ายควรจะได้ศึกษาเพิ่มเติมคือรูปแบบการสร้างเป้าหมายในการ
พัฒนาชุมชนสู่ความอยู่ดีมีสุขร่วมกัน ซึ่งจะเกิดพลังในการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
นักวิจัยชุมชนและภาคีเครือข่ายควรมีส่วนร่วมกันคืนความรู้สู่ชุมชน ซึ่งจะเป็นการถอด
บทเรียนสรุปเป็นองค์ความรู้และคืนให้กับชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปปรับปรุง และพัฒนา
ชุมชนต่อไป